

*Hoe goed leiden wij
(v)mbo docenten op?*

ORD

10 juni 2011

Hoe goed leiden wij (v)mbo docenten op?

Onderzoekers ICLON:

Dr. R.M. van der Rijst

Drs. G. Duijn

Drs. J. Nedermeijer

Stafmedewerker Onderwijsraad:

Dr. M.E.J. Bakker

Presentatie:

- **Context van het onderzoek**
- **Onderzoeksvragen**
- **Onderzoeksopzet**
- **Resultaten**
- **Conclusie**
- **Aanbevelingen**

Onderzoekscontext

- Onderzoek uitgevoerd door het ICLON (Universiteit Leiden) in opdracht van de Onderwijsraad
- Adviesvraag
- Aanleiding

Onderzoeksvragen

- Wat zijn de specifieke onderwijskundige kenmerken vmbo en mbo? Verschillen met havo/vwo?
- Aansluiting opleidingsroutes en lespraktijk?

Onderzoeksopzet

Deelonderzoek 1:

Kenmerken vmbo/mbo en verschillen met
havo/vwo

- Literatuur- en documentenanalyse
- Raadplegen experts

Resultaten deelonderzoek 1

Kenmerken:

1. Pedagogisch didactische kwaliteiten
2. Beroepsgerichtheid
3. Loopbaanontwikkeling
4. Competentiegericht lesgeven en werken met kwalificatiedossiers

Onderzoeksopzet

Deelonderzoek 2:

Aansluiting opleidingsroutes en lespraktijk

Vragenlijst onderzoek onder beginnende en
ervaren docenten vmbo en mbo

(mede gebaseerd op deelonderzoek 1)

Onderzoeksopzet

Deelonderzoek 2

Vragenlijst ontwikkeld:

- Achtergrond gegevens
- Aansluiting
- Nascholing

Resultaten achtergrond

Steekproef:

- Omvang: 2311 (49% respons)
- 48,4% vmbo
- 51,8% mbo
- 14,8% (342) beginnende docenten
- 85,2% ervaren docenten
- Representatief over sector, leerwegen, niveau en vakken

Resultaten achtergrond

Routes:

- 1. Tweedegraads algemene vakken**
- 2. Tweedegraads beroepsgerichte vakken**
- 3. Zij-instroomtraject**
- 4. Hbo-kopopleiding**

Resultaten aansluiting

	18. Sloot datgene wat u in uw (onderwijs)opleiding of traject leerde goed aan op onderwijspraktijk waarin u nu werkt?		
	Ja	Nee	Totaal
vmbo	50,0%	50,0%	100,0%
mbo	51,8%	48,2%	100,0%
	Ja	Nee	Totaal
minder dan 5 jaar ervaring	60,5%	39,5%	100,0%
meer dan 5 jaar ervaring	49,3%	50,7%	100,0%

Resultaten aansluiting

	18. Sloot datgene wat u in uw (onderwijs)opleiding of traject leerde goed aan op onderwijspraktijk waarin u nu werkt?		
	Ja	Nee	Totaal
2de graadslerarenopleiding in algemeen vormende vakken (duaal)	48,5%	53,5%	100,0%
2de graadslerarenopleiding in algemeen vormende vakken (voltijds)	48,0%	54,0%	100,0%
2de graadslerarenopleiding in beroepsgerichte vakken (duaal)	56,0%	44,0%	100,0%
2de graadslerarenopleiding in beroepsgerichte vakken (voltijds)	52,5%	47,5%	100,0%
Zij-instromer opgeleid via een verkorte 2de graadslerarenopleiding	63,0%	37,0%	100,0%
Zij-instromer via het getuigschrift pedagogisch-didactische scholing	70,3%	29,7%	100,0%
HBO-kopopleiding (duaal)	57,4%	42,6%	100,0%

(n= 1287); leraren Pabo, 1e graads en 'anders' zijn niet meegenomen

Resultaten aansluiting

	beginnend of ervaren		
	minder dan 5 jaar ervaring	meer dan 5 jaar ervaring	Total
17.0 het combineren van vakinhoud en beroepspraktijk	2,98	2,93	2,94
17.1 het werken met competentiegericht onderwijs	3,06	2,27	2,38
17.2 het meewerken aan opdrachten voor de stage	2,91	2,69	2,73
17.3 de specifieke kenmerken van de leerlingen waarmee ik nu werk	2,78	2,65	2,67
17.4 het orde houden in de klas	3,01	3,00	3,00
17.5 het werken in een lerarenteam	3,00	2,82	2,85
17.6 het samenwerken met mensen uit het bedrijfsleven	2,28	2,22	2,23
	Onderwijstype		
	vmbo	mbo	Total
17.0 het combineren van vakinhoud en beroepspraktijk	2,83	3,04	2,94
17.1 het werken met competentiegericht onderwijs	2,38	2,38	2,38
17.2 het meewerken aan opdrachten voor de stage	2,71	2,74	2,73
17.3 de specifieke kenmerken van de leerlingen waarmee ik nu werk	2,54	2,79	2,67
17.4 het orde houden in de klas	2,94	3,06	3,00
17.5 het werken in een lerarenteam	2,78	2,91	2,85
17.6 het samenwerken met mensen uit het bedrijfsleven	2,02	2,43	2,23

* *vet/cursief*: verschilt significant van de andere groep: Anova, $p = < .01$

Resultaten aansluiting

Top 5 verbeterpunten volgens vmbo docenten

- 1. Betere praktijkervaring en stage (21%)**
- 2. Meer aandacht voor vakinhoudelijke en didactische competentie (19%)**
- 3. Meer aandacht voor het omgaan met leer- en gedragsproblemen van de leerlingen (11%)**
- 4. Meer aandacht voor klassenmanagement en orde houden (10%)**
- 5. Meer aandacht voor het begeleiden en coachen van leerlingen (6%)**

Top 5 verbeterpunten volgens mbo docenten

- 1. Betere praktijkervaring en stage (19%)**
- 2. Meer aandacht voor Vakinhoudelijke en didactische competentie (18%)**
- 3. Meer aandacht voor het begeleiden en coachen van leerlingen en het werken met competentiegericht onderwijs (10%)**
- 4. Meer aandacht voor klassenmanagement en orde houden en de het omgaan met de specifieke kenmerken van de leerlingen (7%)**
- 5. Meer aandacht voor het omgaan met leer- en gedragsproblemen van de leerlingen (6%)**

Resultaten nascholing

Gevolgd:

- Vakinhoudelijke cursussen
- Cursussen op het gebied van pedagogische en didactische vaardigheden

Urgent:

- Reflectie en ontwikkeling

Conclusie

Verdeeldheid over de aansluiting. Helft docenten vindt dat er onvoldoende aandacht is voor specifieke kenmerken vmbo en mbo binnen de opleidingsroutes

Aanbevelingen uit advies

- Verplicht en verbeter de uitstroomprofielen
- Maak gebruik van de generieke bekwaamheidseisen en leg accenten
- Benut postinitiële mogelijkheden optimaal
  - Lerarenregister
  - Bedrijfsstages

ONDERW | **JS** **raad**

Nassaulaan 6 – 2514 JS Den Haag

www.onderwijsraad.nl

Email: m.bakker@onderwijsraad.nl